

MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM SINH HỌC GHE BA CHẤM (*Portunus sanguinolentus* Herbst, 1783) Ở VÙNG BIỂN TRUNG BỘ VIỆT NAM

Võ Trọng Thắng, Từ Hoàng Nhân

TÓM TẮT

Đặc điểm sinh học ghe ba chấu *Portunus sanguinolentus* (Herbst, 1783) được phân tích dựa trên số liệu sinh học nghề cá từ tháng 1 năm 2018 tới tháng 12 năm 2019 tại vùng biển Trung bộ. Kết quả nghiên cứu cho thấy chiều rộng mai bắt gặp trong sản lượng khai thác dao động trong khoảng 30-151 mm, chiếm ưu thế bởi nhóm chiều rộng 60-90 mm, chiều rộng khai thác trung bình đạt 78,6 mm. Tương quan chiều rộng – khối lượng được mô tả theo phương trình $W_{\text{chung}} = 0,0000623 \times CW^{2,98}$ với $R=0,97$. Phương trình sinh trưởng von Bertalanffy đối với ghe ba chấu có dạng: $L_t = 168 \times (1 - e^{-1,2 \times (t - (-0,082))})$, tốc độ sinh trưởng toàn phần ghe ba chấu $\phi' = 2,53$. Hệ số chết chung (Z) là 4,74, hệ số chết do khai thác (F) trung bình là 3,47, hệ số chết tự nhiên $M = 1,27$. Hệ số khai thác với $E=0,73$. Trong quần thể ghe ba chấu, giới đực chiếm tỷ lệ trội hơn giới cái với tỷ lệ đực/ cái là 1,09:1. Phân tích chỉ số thành thực sinh dục (GSI) cho thấy ghe ba chấu sinh sản rải rác quanh năm, mùa đẻ chính từ tháng 1-4 hàng năm và rộ nhất vào tháng 3. Chiều rộng thành thực sinh dục đạt kích thước CW_{m50} là 76,1 mm. Các kết quả nghiên cứu cho thấy quần thể ghe ba chấu đang bị khai thác quá mức tại vùng biển miền Trung.

Từ khóa: Ghe ba chấu, đặc điểm sinh học, vùng biển Trung bộ.

Người phản biện: PGS.TS. Nguyễn Hữu Ninh

Ngày nhận bài: 19/5/2020

Ngày thông qua phản biện: 19/6/2020

Ngày duyệt đăng: 26/6/2020